

Total Pages : 4

PC-7095/M

K-8/2056

SCHOOL MANAGEMENT—XIII

(Semester—II)

Time : 1½ Hours]

[Maximum Marks : 35

Note : Attempt *one* question each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

- I. Discuss in detail the remedial measures of indiscipline in educational institutions. 10
- II. "How the co-curricular activities are the essential component of the school curriculum?" Write in your own words. 10

SECTION—B

- III. Define the term Leadership. What qualities a good leader must possess? Explain. 2+8

- IV. What are the defects in existing supervisory programme?
Suggest remedial measures for them. 5+5

SECTION—C
(Compulsory)

- V. Write short notes on :

- (a) Concept of School Management.
(b) What are the types of time table?
(c) School Personnel.
(d) Student—Self government.
(e) What is National Service Scheme? 5×3=15

PUNJABI VERSION

- ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3-3 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ-ਹੀਣਤਾ ਦੇ ਸਾਧਕ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
II. "ਸਹਿ-ਵਿਦਿਅਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਕੂਲ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅਵੱਸ਼ਕ ਭਾਗ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ?" ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ। 10

ਭਾਗ—B

- III. ਸ਼ਬਦ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਕ ਚੰਗੇ ਲੀਡਰ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 2+8=10
IV. ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਵਿਚ ਕੀ ਦੇਸ਼ ਹਨ? ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਾਧਕ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿਓ। 5+5

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ)

- V. ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
(a) ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਨਾ।

(b) ਟਾਈਮ ਟੇਬਲ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ?

(c) ਸਕੂਲ ਕਰਮਚਾਰੀ-ਵਰਗ।

(d) ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਸਵੈ ਸਰਕਾਰ।

(e) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਵਾ ਸਕੀਮ ਕੀ ਹੈ?

5×3=15

ਭਾਗਬੰਦੀ ਨਾਮਕ ਉਹ ਢਾਂਚਾ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ ਜੋ

01. _____ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

01. ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਕੂਲ-ਸਵੈ ਸੇਵਾ ਸਕੀਮ' ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

01. What is National Service Scheme?

ਇਹ ਢਾਂਚਾ ਕਿਹੜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

01-8+9

ਇਹ ਢਾਂਚਾ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

01-8+9

0-ਠਾਠ

(ਮਿਥਾਲ)